

Naravna zdravila

Narava je edina knjiga, ki na vseh listih nudi veliko vsebine.

(Goethe)

Zdravila najlažje opredelimo po namenu. To so snovi ali njihove zmesi, namenjene za zdravljenje ali preprečevanje bolezni pri ljudeh in živalih. Ker z njimi dosežemo kvečjemu le odsotnost bolezni, ne dosežemo pa tudi navzočnosti zdravja, sledi, da čudežnih zdravil ni. Je pa odsotnost bolezni - poleg človekovega prizadevanja kot osebnega, družbenega in naravnega bitja - potrebna za zdravje.

Spoznanje, da tudi uradna zdravila niso čudežna, in želja po naravnem slogu življenja sta zvečali zanimanje za nadomestne in dopolnilne načine zdravljenja. Takšna sta tudi homeopatija in zdravljenje z zdravili rastlinskega izvora. Veliko ljudi obe dopolnilni obliki ne loči med seboj, čeprav sta si po vsem različni. Homeopatija temelji na načelu, naj enako zdravi enako. Snov, ki v večjem odmerku povzroči podobne bolezenske znake, kot jih kaže bolezen, je v neznatnem odmerku homeopatsko zdravilo proti njej. Za homeopatsko zdravilo se torej uporabi neznoten odmerek takšne snovi, ki bi v večjem odmerku povzročila podobne bolezenske znake, kot jih kaže zdravljen bolezen. Homeopatija zdravi z zelo razredčenimi strupi, zato ni sestavina običajne medicine. Pri nas si šele utira pot.

Na drugi strani pa zdravljenje z zdravili rastlinskega izvora in uradna medicina spadata k običajni (alopatski) medicini, ker zdravita z zdravilnimi odmerki tako, da se različno spopade z različnim. Le izvor zdravil je drugačen, pri prvih se uporabljajo posušeni deli rastlin (droge) ali njihovi izvlečki, pri sintetičnih pa kemično ali biološko pridobljene spojine. Veliko zdravilnih rastlin je zelišč, kjer steblo ni olesenelo, nadzemni del rastline pa ob koncu rasti ponavadi odmre. Mnogi bolniki imajo sicer več zaupanja v čaje kot v tablete in kapsule, vendar je tudi za sintetična zdravila znan placebo učinek, ki izhaja iz psihičnega ozadja. Tudi dopolnilni učinek različnih spojin ni značilen le za zdravila naravnega izvora. Iz farmacevtskega vidika so zdravila objektivno enakovredna, ne glede na izvor, le da pripeljejo k terapevtskemu cilju. Objektivno enakovredna zdravila imajo seveda lahko subjektivno različno vrednost, kar je tudi treba pri zdravljenju upoštevati. Tedaj ravnamo podobno kot Mali princ, ki se med vsemi povsem enakimi vrtnicami odloči za eno, ker zanj ni takšna kot vse druge, ima jo namreč rad, vse druge pa ne. Pri izboru zdravil bi morala ljubezen preseči zaljubljenost. Naš naraven odnos do zdravil naj bi imel prednost pred naravnim poreklom zdravil. Najbolj naravno bomo ravnali, če bomo uporabili zdravila primerno glede na zdravilni namen in skladno z izvedljivimi cilji zdravljenja. Tedaj bomo postali najzvestejši bralci knjige, ki nudi na vseh listih veliko vsebine.

Janez Špringer, mag. farm., spec